

Sari Sarkomaa kok ym.

Kirjallinen kysymys aloituspaikkojen lisäämisestä ja tutkintotavoitteiden nostamisesta Helsingin ja Uudenmaan korkeakouluissa

Eduskunnan puhemiehelle

Helsingiläisten ja muiden uusmaalaisten nuorten epätasa-arvoinen asema korkeakoulupaikkojen saatavuudessa suhteessa maan muihin nuoriin on korjattava. Pääkaupunkiseudun nuorten eriarvoista tilannetta kuvaa se, että vuonna 2017 uusista ylioppilaista 32 % tuli Uudeltamaalta ja kaikista maamme korkeakoulupaikoista täällä on vain 27 %.

Korkeakoulujen aloituspaikkojen sijainnin vinoutuminen kasvaa koko ajan, kun väestön määrä kasvaa Uudellamaalla. Muuhun Suomeen verrattuna Uudellamaalla on merkittävä alitarjonta korkeakoulujen aloituspaikoissa suhteutettuna ylioppilastutkinnon suorittaneiden määrään. Alueen nuoret ovat eriarvoisessa asemassa suhteessa muihin suomalaisiin nuoriin.

Kilpailu Uudenmaan korkeakoulupaikoista on kovinta. Uudellamaalla on yli viisi ensisijaista hakijaa yhtä yliopiston aloituspaikkaa kohden, mikä on yli 25 % enemmän kuin missään muussa maakunnassa. Uudenmaan aloituspaikkojen vähyys näkyy myös siinä, että kaikissa muissa yliopistomaakunnissa (Pohjois-Pohjanmaata lukuun ottamatta) on enemmän uusmaalaisia hakijoita kuin oman maakunnan hakijoita.

Uudenmaan korkeakoulujen aloituspaikkojen suhteellinen niukkuus ylläpitää hakijasumaa. Uudeltamaalta lähtee ulkomaille korkeakouluopintojaan suorittamaan lähes 50 % enemmän nuoria kuin muualta Suomesta yhteensä. Riskinä on suomalaisen osaamisen vuotaminen ulkomaille, jos nämä nuoret eivät koskaan palaa Suomeen ja tämä osa työvoimasta menetetään pysyvästi.

Opetusministeriö on linjannut tavoitteen lisätä korkeakoulujen aloituspaikkoja ja nostaa tutkintotavoitteita suomalaisten osaamistason nostamiseksi. Korkeakoulujen aloituspaikkoja on viisasta ja välttämätöntä erityisesti lisätä Uudenmaan korkeakouluihin ja yliopistoihin. Tämä on perusteltua korkeakoulutuksen saavutettavuuden, alueellisen tasa-arvon ja alueellisen työvoimakysynnän kannalta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimiin ja millä aikataululla hallitus aikoo ryhtyä Uudenmaan korkeakoulujen aloituspaikkojen lisäämiseksi, tutkintotavoitteiden nostamiseksi sekä vastaavien lisämäärärahojen suuntaamiseksi?

Kirjallinen kysymys KK 316/2019 vp

Helsingissä 12.11.2019

Sari Sarkomaa kok

Sari Multala kok